

Verslag

Datum verslag
31 jan 2014

Project
1206682-000

Opgemaakt door
Bert van der Valk

Datum bespreking
25 december 2013

Aantal pagina's
6

Vergadering
Verslag Veldbezoek Spanjaardsduin 25 december 2013

Aanwezig
Bert van der Valk

Reden voor een bezoek aan Spanjaards Duin was de Sinterklaasstorm van 5 december en vooral de gevolgen van deze storm voor het gebied.

Omstandigheden: helder weer met zwakke wind, zonnig

Slag De Beukel is geherprofileerd (lees: afgegraven) zoals was aangekondigd. Het afgegraven zand is lukraak terzijde van het slag het in het duin gestort aan de landzijde van het slag in de oude zeereep.

Foto 1. Slag De Beukel geherprofileerd, situatie december 2013. Het vrijgekomen zand is landwaarts van de gefotografeerde locatie in de oude zeereep gedumpt. Alle foto's: L. van der Valk, 25 december 2013.

Strand

Het strand was afgeslagen en vertoonde hier en daar een laag klifje. Golf-swash is zeer hoog op het strand gekomen en is in de beide lage delen van het basisduin tot achter het draadhek opgelopen. Er is verschil gezien in de mate van golfdoordringing in het zuidelijke en in het noordelijke lage stuk van het basisduin.

Het zuidelijke lage basisduin

De golfloop heeft plaatsgevonden tot aan de voorste strook helmaanplant (van april 2013). De aanplant is niet beschadigd. In de 'baaitjes' tussen de golfvormig aangeplante helm lag allerlei drijfvuil. Ten tijde van waarneming (25 december) waren de helmstroken goed opgezand, vooral door sterke wind uit zuidelijke richting, waardoor zand van de landzijde van het basisduin het basisduin is opgewaaid en vervolgens deels in de helmstroken is blijven hangen. De helmstroken steken inmiddels 30-40 cm boven hun omgeving uit sinds aanplant. Dat betekent twee dingen: de helmstroken zelf verhogen, zij vangen zand in en stabiliseren dat voor een deel (een ander deel waait verder), en de omringende niet-ingeplante delen verlagen (schelpdelen aan de oppervlakte). De 30-40 cm zijn dus relatieve verschillen.

Foto 2. Het zuidelijk lage basisduin. Te zien zijn de met drijfvuil gevulde mini-baaitjes. Dit deel van het basisduin is overspoeld door golfloop tot aan de rand van de eerste strook helminplant (links). Deze strook heeft hier de stormeffecten tot een minimum beperkt en overwash onmogelijk gemaakt.

Het noordelijke lage basisduin

De golfloop is op dit deel verder doorgedrongen dan in het zuidelijke en heeft de eerste helmstrook overspoeld (overwash) op tenminste twee plekken. Een relatief smalle overspoeling heeft plaatsgevonden onmiddellijk ten noorden van het stelconplaten pad van de

catamaran vereniging. De helmstrook is daar achterloops geworden. Een tweede, veel bredere overspoeling (ca. 150m) heeft plaatsgevonden in het noorden van dit gedeelte, De overspoeling heeft over een breed front plaatsgevonden en heeft het draadhek met paal en al doen opdrijven. De palenafzetting is daarna door de swash over de eerste helmstrook het duin heen gezet en ligt nu als een guirlande door het terrein (waar?). Allerlei drijfvuil gaf de maximale overspoeling aan. Daar zat ook een dubbelkleppige Otterschelp bij, die bij de storm uit de vooroever is losgekomen. Het losspoelen van levende Otterschelpen is een indicatie dat de stormgolven de vooroever tot ca.20cm diep hebben omgewerkt. Voor Vlugtenburg en zuidelijke ervan lag de vloedlijn van 5 december (die hoog lag en dus nog te zien was) vol met doubletten van o.a. Otterschelpen.

De tweede, meest landwaarts gelegen strook helminplant was onbeschadigd en heeft overwash de vlakte in voorkomen door de relatief hoge ligging van 40 cm boven het omringende oppervlak van dit deel van het basisduin.

Foto 3. Blik naar het zuiden op het noordelijk verlaagd basisduin. Links de ongeschonden tweede helmstrook, die inloop van golfoverwash de vlakte in heeft voorkomen. Rechts de deels overspoelde eerste strook helmaanplant. Met enige moeite is de guirlande van het hekwerk op het basisduin te herkennen, op een plek bijna tot aan de tweede helmstrook opgedreven. Het draad staat snaarstrak. Op de voorgrond natuurlijke verkervende mini-duintjes van het hogere deel van het basisduin.

Datum
31 januari 2014

Pagina
4/6

Foto 4. Langszicht langs de achterste of tweede helmstrook. Duidelijk is de verhoging te zien tov het omringende terrein. De egaal grijze zone is eolisch verplaatst zand onder de invloed van een harde pal zuidelijke wind in de dagen rond Kerstmis. Rechts de palen van de opgedreven afzetting. De pukkeligheid van het oppervlak rechts geeft aan dat er recent eolische erosie plaatsvond.

Datum
31 januari 2014

Pagina
5/6

Foto 5.

Laatste bewijzen van staand water tussen de eerste en de tweede helmstrook. De plas is veel groter geweest gezien de windribbels die later door een silt-slib laagje overdekt zijn geraakt. Het is opmerkelijk dat 20 dagen na de storm dit water nog aanwezig is (het zou ook regenwater kunnen zijn wat stagneert op het slib laagje).

Foto 6. Toestand eerste helmstrook in het overspoelde deel. De strook staat nog, maar heeft een optater gekregen van de storm. Daarna heeft de zuidenwind het oppervlak nog eens aangepakt. Links ligt de afrastering plat. Het lage deel rechts heeft grotendeels onder water gestaan als gevolg van de overwash. Ongetwijfeld is er het nodige zoute water geïnfiltreerd in het basisduin. Mogelijk gaan we dat zien bij de eerstvolgende grondwaterkwaliteitsanalyse.

In de vochtige duinvallei waren geen effecten van een storm zichtbaar. Er hebben zich daar geen noemenswaardige veranderingen voorgedaan sinds de laatste veldrapportage (oktober 2013).

Conclusies

De inplant van helm in twee stroken werkt goed. Ondanks de korte periode sinds de inplant (april-december) heeft de helm voldoende stabiliserend gewerkt en heeft zand ingevangen. Dit is zoals bedoeld was toen in maart 2013 het besluit is genomen om helm in te planten. De overspoeling van een deel van de eerste helmstrook op het noordelijk deel heeft maar beperkte invloed gehad. Er bestaat voldoende zekerheid dat de eerste helmstrook de volgende zomer haalt. Met de zachte winter tot nu toe, en met de vele regen, die het zout uitspoelt, bestaan gerede overlevingskansen voor de helm van deze eerste strook. Van belang is om na te gaan of de ingeplante helm ook inderdaad heeft geleid tot verlaging van het vallei-oppervlak, zoals ook met de inplant is beoogd.